

visibilem & invisibilem. Nostra Ecclesia latuit in papatu Antichristi tyrannide oppressa & tenebris obscurata densissimis, adeoque invisi- bilis; Non aliter atque Israelitica Ecclesia post defectionem Jeroboam, præcipue temporibus Achabi fuit in Apostatica & falsa Ecclesia, quæ vitulos in Dan & Bethel colebat. Sic nostra Ecclesia in papatu fuit, sed in deserto Ap. XII. 14. Abstrusit se in speluncas & cavernas terræ, ut loquitur Athanasius (2) disting. inter ministerium purum & depravatum, incorruptum atque corruptum. Ecclesiæ Romanæ mi- nisterium est corruptum, non verò in omnibus, quia prima gratiæ porta, baptismus scilicet, quoad substantialia mansit integer, nec verbum dei, per quod Spiritus S. in cordibus piorum fuit efficax, prorsus fuit amissum, à Pontificiis enim Biblia sacra, pericopas Evan- gelicas, orationem dominicam, preces & hymnos accepimus (3) dist. inter defectionem totalem & partialem. Non de priori, sed de po- steriori nobis sermo est. Deus in medio papatu habuit suos, ut in- fantes baptizatos, Christianos simplices, qui simplici fide Christi merito adhæserunt, & pios Confessores, qui ore & corde se membra ejus professi fuerunt. Conf. D. Kromayerus *Theol. Posit. Polem.* p. 1054. B. Carpzov. *Isagg. in lib. Symbol.* p. 306. B. Dieter. *P. III. Anal. Evang.* p. 428 b. B. Danhaw. *Lact. Catech. P. VI.* p. 381. & *Hodosoph. S. p. 113.* fin. seq. B. Jac. Martini *Disput. inaug. de Ecclesia* P. I. §. 49. B. Meisne- rus in *Traet. German. de quest. ubi Ecclesia ante Lutherum fuerit* Magnif. D. Olearius in *Manuali* p. 1685. D. Wellerus in *Rom.* p. 618.

QUÆSTIO VII.

An Ecclesia errare possit?

Pontifici pro negativa sua ex h. l. Matth. XVI. 18. *Portæ infero- rum non prævalebunt &c.* argumentum αὐτογνώμων i. e. velut an- guli caput, in prima ponunt acie. Confer. Bellarm. lib. 3. de Ecclesia c. 13. Verum Resp. quoad subjectum (1) distinguendo inter Ecclesiam particularem & universalem. Si Pontificii quæstionem de universali Ecclesia intellectam vellent, non adeò repugnaremus, (2) disting. inter Ecclesiam ratione sui, vel conditionis membrorum suorum, quatenus est cœrus hominum infirmitati subjectorum, quo pacto errare posse Ecclesiam universalem non facile quisquam negaverit, qui tum humanam infirmitatem Psal. CXVI. II. Rom. III. 5. tum scientiæ in
hac